

MAASI BRØNS CHEMNITZ

SNEEN FALDER 150

APUT NAKKAARUSAARPOQ 173

LUDVIKKA TELLESEN

QILUPPALUNNERIT. 198

LYDEN AF GØENDE HUNDE. 206

ILANNGUAQ KARLSEN

SINNASSAKKAT 214

LULLET I SØVN 228

BIBI LUND OLSEN

MATTUSSAQ. 242

INDESPÆRRET 251

MARCO LUND OLSEN

CIRKLEN 260

NIGALIK 274

FORORD

2040 er en samling noveller af og for unge. Pennen er ført af ti grønlandske forfatter-spiner, som i ofte dystre vendinger fortæller om en nær fremtid, år 2040. Novellerne tematiserer aktuelle emner som minedrift, magtforhold, kærlighed, rig/fattig, sygdom, krig og familien.

De ti forfattere er vindere i en konkurrence, som NAPA, Nunatta Atuagaateqarlia, Sorlak og milk publishing for anden gang udskrev i 2014, for at styrke skrive- og læselysten blandt unge, potentielle forfattere. De unge måtte skrive op til tyve sider på grønlandsk eller dansk indenfor det brede tema '2040'.

En jury bestående af forfatter Hans Anthon Lyng, lektor Birgit Kleist Petersen, tidligere Allatta-vinder og medlem af Kalaallit Atuakkiortut, Grønlands Forfatterforenings bestyrelse, Sørine Steenholdt og multikunstneren Jessie Kleemann var udpeget til at finde de ti bedste noveller.

I alt 32 unge indsendte deres noveller, og juryen kom på hårdt arbejde med at udvælge vindere. Efter voteringen udtalte de: "Vi konstaterer med glæde en stor kreativitet og idérigdom i novellerne. De unge har mange grumme og dystre fremtidsvisioner, omkring konsekvenserne af minedrift, faren for diktatoriske magtforhold, verdenskrige og kapitalistisk overherredømme."

Vinderne modtog hver 2500 kroner samt et intensivt skriveophold i Nuuk med Jessie Kleemann, den danske forfatter Mette Moestrup og den grønlandske forfatter og tidligere Allatta-vinder Niviaq Korneliussen, hvor de finpudsede deres noveller.

Denne antologi er resultatet af de unge forfatters hårde arbejde og indeholder de ti vinder noveller samt en kort profil af hver forfatter. Bogen er desuden illustreret med et udvalg af billedkunstprojekter fra elever på GUX Nuuk og GUX Aasiaat over temaet '2040'. Novellerne står først på det sprog, de oprindeligt er skrevet, derefter i en oversættelse til enten dansk eller grønlandsk.

Rigtig god læselyst!

Katja Vahl

Projektleder, NAPA

Det glæder mig, at vi i Grønland har unge med mod på, og evner og lyst til, at udtrykke sig på skrift. Jeg ser dem som gode inspiratorer for endnu flere nye skribenter - og kreative producenter i det hele taget.

Nivi Olsen

Naalakkersuisoq for Kultur

DEBORA HANSEN KLEIST

NUUK

UKIUT 25 ÅR

DEBORA HANSEN KLEIST

OLIEEVENTYRET

Jeg husker, da der første gang blev fundet olie i Grønland. Vores lærer spurgte os for sjov hvilken bil vi ville købe, når vi blev millionærer. Haha! Først 20 år senere begyndte olien at blive udvundet i økonomisk bæredygtige mængder. Ikke at det kom den almindelige borger til gode, for i stedet for at få et bedre liv måtte de flytte væk fra midtbyen, hvor det blev for dyrt at bo. Mine forældre havde ellers boet i Nuuk hele deres liv, men blev tvunget til at flytte til Akia, Nordlandet, da huslejepriserne blev for høje.

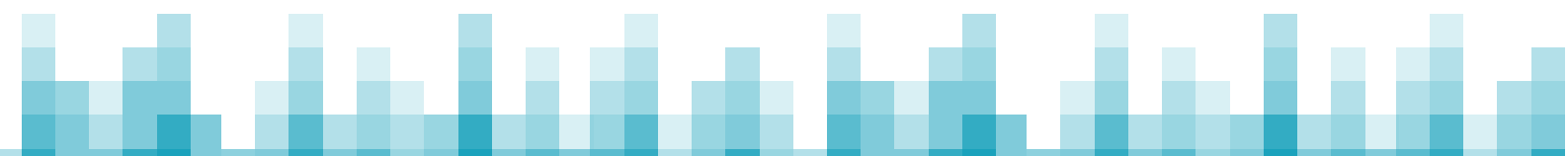
Fraværet af de berygtede boligblokke på Sletten var det, der havde udløst mine grublerier over da tidens Nuuk, Nuutoqaq, den indre by, var som sædvanlig proppet med biler, så selvom jeg havde lyst til at speede farten op på min BMW for at nå ind til mit arbejde før klokken otte, var det ikke muligt. I stedet for blokkene, som jeg boede i en overgang for længe siden, var det nu glibrende højhuse af glas og kunstværker, der prydede det offentlige rum. Sletten hed nu Central Business District, hvor kontorer og butikker dominerede. De heldige få fik lov til at bo i nærheden af det, Nuutoqaq, sammen med Nuussuaq, Øerne, Qinnorput og Lille Malenes flanke ud til Sermitsiaq var i dag de riges bydele. Akia var blevet til en satellitby, og vejen derover gik gennem en undervandstunnel. Den internationale lufthavn befandt sig også der.

Jeg nåede endelig frem til mit arbejde i den nordlige ende af Nuutoqaq, det der engang blev kaldt for Radiofjeldet. Som ung sejrede fornuften, og jeg valgte at studere geologi. Til mit for svar var det dog også af interesse. Jeg havde ellers været mest interesseret i vulkanisme, men specialiserede mig i stedet for i oliegeologi, og jeg havde nu job hos et udenlandsk oleselskab. Jeg hastede hen til mit kontor og tjekkede nettet, før arbejdsdagen begyndte. "Ding!" Jeg smilede, da jeg kiggede på notifikationen. Min kæreste Neil havde sendt en anmodning. Request for dinner and permit calendar change. Jeg trykkede 'ja' og smilede spændt, da jeg så, hvor han havde angivet, at han ville spise henne. Il Trattori, Nuuks Michelin-restaurant. Jeg smilede stort for mig selv og skrev hurtigt til ham: Hvorfor lige Il Trattori?

Det tog ikke så lang tid, før han svarede: Det er for længe siden, vi har haft ordentlig tid til hinanden, skat <3

Har du reserveret bord? skrev jeg tilbage.

Det lykkedes mig at nappe en aflysning :) Jeg takkede ham og koncentrerede mig så om arbejdet. Min chef var geofysiker og havde som sædvanlig undervurderet, hvor meget computerarbejde, der skulle laves. Jeg sukkede og gik i gang med prospekter for olie i Nordøstgrønland. Ved fem-tiden tog jeg fri fra arbejde med en nagende følelse af at være gået for tidligt. Men jeg ville nå hjem til Øerne ud for Qinnorput for at tage et bad, lægge makeup og skifte til

noget pænere tøj. Jeg ville ikke have mit hverdagstøj på på Il Trattori. Tæt på klokken syv tog jeg tilbage til Nuutoq og nåede hen til restauranten lige til tiden. Når man reserverede, var det for hele aftenen, og der var kun få pladser. Neil sad og ventede på mig, da jeg kom ind, og jeg omfavnede ham og gav ham et kys. "Jeg har savnet dig!" sagde jeg.

"Jeg har også savnet dig." Han smilede. Han havde en dansk far og kunne ikke tale grønlandsk, men han forstod dog en del, så jeg talte lidt grønlandsk til ham indimellem. Så svarede han mig på dansk. Mine egne forældre var begge grønlandske, så jeg talte selv flydende grønlandsk.

"Sikke en dejlig overraskelse med restaurantbesøg," sagde jeg. "Det er længe siden, vi har været her." Han nikkede. "Så var det også på tide."

Vi bestilte en flaske Brunello-rødvín fra 2034 med en duft, der gjorde én helt glad, og en menu med deres bedste mad. Jeg indsnusede vinens bouquet og smilede igen til Neil.

"Jeg har tænkt på noget," sagde han.

"Ja?"

"Skal vi ikke tage på ferie sammen snart?"

"Det er da en god idé!" sagde jeg. "Hvor vil du hen?"

"Hvad med Hawaii eller Tahiti?"

"Ej, det er alt for langt væk. Hvad med Barbados? Med et kort stop i New York?" Det blev vi enige om, fordi man kunne tage en direkte rute til New York fra Akia Lufthavn.

Da vi skulle til at bryde op, ville jeg betale for middagen, men Neil stoppede mig ved at insistere på at betale, fordi han havde inviteret mig. "Hvor meget blev det?" spurgte jeg ham.

"Åh, det var egentlig ikke så slemt denne her gang," svarede han. "Under 3000 kr."

"Nå, det var da ikke så galt," sagde jeg. "Men lad mig nu betale næste gang."

"Det er en aftale." Vi kyssede hinanden.

"Tusind tak for mad! Skal vi tage hjem til dig? Jeg er for træt til at køre tilbage til Øerne." Da han sagde ja, tog vi hen til hans lejlighed i Nuutoq i hver vores bil.

Vel hjemme i lejligheden slappede vi af efter at have været lidt for formelle i restauranten.

"Ej, hvor har jeg dog savnet dig!" sagde jeg, og vi omfavnede hinanden, mens vi kyssede. Vi havde begge haft travlt og havde ikke haft tid til at være ordentligt sammen på det sidste. Jeg kyssede ham kælent på halsen, og jeg kunne føle, at han lavede op.

Vi havde efterhånden været sammen i flere år, lige siden vi studerede sammen på Københavns Universitet. Han havde gået på årgangen under mig. Da jeg blev færdiguddannet, måtte det blive et langdistanceforhold i et år. Det var hårdt, men vi klarede det, og heldigvis var billetterne til København forholdsvis billige. Og jeg fik en udmærket løn i olieselskabet, som jeg blev ansat i. Da Neil blev færdig og flyttede til Nuuk, fik han et job i et konkurrerende olieselskab.

Vi gik tidligt i seng og snakkede om alt og intet i hinandens arme. Jeg følte mig komplet afslappet og lå og tænkte på, hvor meget jeg elskede Neil. Vi passede rigtig godt til hinanden, for

jeg hadede drama, og han var ikke specielt hidsig. Man blev bare glad af at være sammen med ham.

Jeg lagde mig tæt op ad ham og kiggede smilende ind i hans øjne. Vi begyndte at kysse, først afslappet og legende, så mere og mere intenst.

Da jeg tog på arbejde dagen efter, lagde jeg igen mærke til, hvor mange udlændinge der boede i Nuuk. Der var nu næsten 50.000 mennesker i byen, og mange af dem var ikke grønlandske. Bare på min arbejdsplads var der kinesere, amerikanere, briter, franskmænd, venezuelere og folk af andre nationaliteter. De fleste arbejdede inden for oliebranchen og var flyttet hertil på grund af manglen på uddannede grønlandske geologer. Det var dem, der nød godt af olieeventyret. Folk i professioner som lærere, sygeplejersker og andre i den offentlige sektor tjente meget mindre end dem i oliebranchen, og grundet de høje leveomkostninger, der fulgte med oliepengene, var de nærmest blevet smidt ud af deres egen by og måtte tage til takke med at bo i et kedeligt område nordpå.

De grønlandske oliegeologer, jeg kendte, inklusive mig selv, havde kæmpet hårdt for deres uddannelse og bestred nu krævende jobs. Den lønseddel, der fulgte med, var dog sliddet værd og gjorde os i stand til at føre et meget bekvemt liv.

Lige da jeg skulle til at stige ud af bilen ved min arbejdsplads, fik jeg en slem forskrækkelse. Nogen kastede vand på min forrude, og kort efter begyndte en fremmed mand at råbe ad mig.

"Hvad sker der?!" råbte jeg, idet jeg steg ud.

"Qallunaarsuaq! Angerlamiarit!" *Skide dansker, tog hjem.* To grønlandere begyndte at overfuse mig. "Tillitoorsuaq! Nunarput utertinniaruk!" *Tyv, giv os vort land tilbage.* Jeg begyndte at hidse mig op bare ved ordene. Hvordan kunne de bedømme min nationalitet? Var jeg dansk?

"Hallo!" råbte jeg tilbage. "Aamma uanga kalaaliuvunga." *Jeg er også grønlander.*

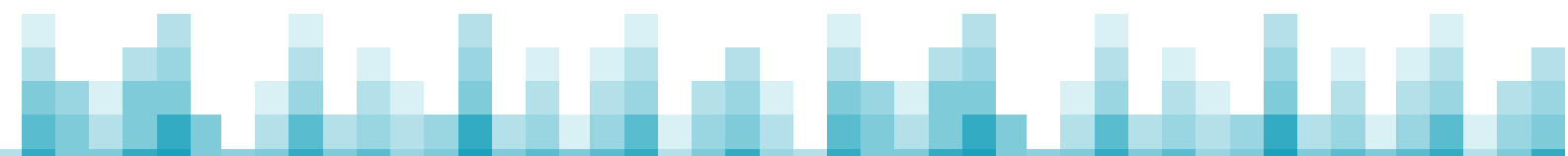
"Qaa!" snærrede den anden. Så blev jeg vred, for han hørte overhovedet ikke efter, hvad jeg sagde. Han var komplet ligeglad med min person og brugte min profession som undskyldning for sine hadefulde ord.

"Hvorfor skulle jeg være dansk, bare fordi jeg arbejder her?" spurgte jeg, men som forventet talte jeg for døve øren.

Han fortsatte: "Hold så op med at udnytte og ødelægge vores natur! Hvad bilder du dig ind at kalde dig grønlander, når du og dit firma skider på os og vores land?!"

"Kan I dog ikke se, hvad oliebranchen har gjort for vores land?" begyndte jeg og besluttede mig for at prøve at tale noget fornuft ind i dem. "Infrastrukturen, sygehusvæsenet, uddannelserne og en masse andet er blevet meget bedre. Kan du ikke huske, hvordan der var, før olien kom? Arbejdsløshed, gamle, forfaldne boligblokke ..."

"Nipangerit! Qallunaarsuaq!" *Hold kæft, skide dansker.* Heldigvis kom vagten ud i det øjeblik og bad dem om at forsvinde. Jeg rettede på min nederdel med rystende hænder, da manden

kastede et blik tilbage og bemærkede: "Næste gang kaster jeg måske med maling i stedet for." Jeg sukkede dybt. Jeg var så træt af irriterende, misundelige personer, der angreb succesfulde mennesker.

"Thank you," sagde jeg til den udenlandske vagt og gik ind i bygningen, mens jeg kæmpede for at falde til ro. Tilbage på kontoret hjalp det ikke ligefrem på mit humør, da jeg fik øje på en overskrift på en nyhedshjemmeside med overskriften: "Er det ikke på tide med selvstændighed?" Det var en tanke, jeg og mange andre anså for at være komplet latterlig.

Jeg klikkede på det og begyndte at læse indholdet. "Nu har Grønland som bekendt ikke modtaget bloktilskud fra Danmark i en årrække. Kalaallit Partiat beder nu den grønlandske befolkning om at kræve selvstændighed af selvstyret."

Der var ikke ret mange af os, der nogensinde havde taget Kalaallit Partiat særlig seriøst, og både IA og Siumut havde snarere fjernet sig fra selvstændighedstankerne. Det var ligesom gået op for os, efterhånden som uddannelsesniveauet var steget, at rigsfælleskabet var et udbytte- rigt partnerskab på grund af det nødvendige samarbejde om forsvar og udenrigsanliggender. Verdens lande var jo ikke længere uafhængige enheder, men samarbejdede på kryds og tværs om militær, vareforsyning, energiforsyning og mange andre ting. Derfor havde det syntes oplagt at bevare alliancen med Danmark. Forskellen fra tidligere tider var, at det nu var et ligeværdigt forhold, som var til fordel for begge parter. At Danmark fik et fast årligt udbytte af oliepengene var selvfølgelig medvirkende, og procentdelen var ikke større end som så, men stod alligevel i fuldt mål med det bloktilskud, der førhen gik den modsatte vej.

Jeg var enig i regeringens holdning om, at Danmark fortsat var vigtig for Grønland. Men mange af mine landsmænd følte sig som tilskuere til deres eget lands udvikling, og samtidig med at mange følte sig hængt af, fik Kalaallit Partiat mere og mere vind i sejlene. Og i dag havde de historisk meget magt.

En lektor fra Ilisimatusarfik havde skrevet et svar: "Man kan ikke se bort fra Kalaallit Partiats politiske vægt, så det er vigtigt at diskutere konsekvenserne af selvstændighed. Hvad med militæret? Og hvem skal have ret til grønlandsk statsborgerskab? Hvem får lov til at blive? Hvad med de mange udenlandske arbejdere, der har bosat sig her i landet og ønsker at tilbringe deres liv her?"

Slukøret lukkede jeg for browseren og fortsatte arbejdet for at tænke på noget andet.

Om aftenen spiste jeg med Neil, og jeg spurgte ham, hvad han mente om nyhederne.

"Helt ærligt, så har jeg en ret dårlig fornemmelse omkring det."

"Sådan har jeg det også. Især det med statsborgerskabet. Hvis Kalaallit Partiat fik deres vilje, ville rigtig mange udenlandske arbejdere blive nødt til at flytte. Hvem skal så overtage arbejdet?"

"Det er ikke bare det," svarede han. "Det kommer også til at gå ud over os."

"Hvem, os?" spurgte jeg overrasket. "Danskerne?" Han nikkede. "Din far ville da aldrig blive smidt ud bare på grund af hans nationalitet. Han har boet her det meste af sit liv! Og du ville selvfølgelig få grønlandsk statsborgerskab."

"Det skal du ikke være så sikker på. Du ved, hvad Kalaallit Partiat mener om danskerne og folk af grønlandsk-dansk afstamning. Hvis de havde flertal i en komité for statsborgerskab ville vi alle få sparket." Jeg kiggede vurderende på ham og måtte til sidst sande budskabet.

"Du har ret." Så blev jeg nødt til at udbryde "hajja!"

Jeg kom i tanke om morgenens ubehagelige hændelse og fortalte Neil, hvad der var sket. Jeg kunne se, at han tog det tungt, selvom det ikke rigtig rørte mig længere.

"Hvorfor i alverden tror de, at de har ret til at afgøre ens nationalitet?" sagde han med hævet stemme. Jeg kiggede forbavset på ham, for det lignede ham virkelig ikke at fare op så pludseligt på den måde.

"Forbandede idioter!" fortsatte han. Jeg spurgte ham, hvorfor det var så vigtigt.

"Hvorfor er du så ligeglad?!" råbte Neil lige pludselig.

"Jeg har ikke et problem med det, fordi jeg er grønlandsk. Jeg er jo ikke dansk," svarede jeg roligt.

"Hvordan kan du sige det?" Jeg kunne se sårbarheden i hans øjne. Og så forstod jeg, at han følte sig angrebet af mine ord.

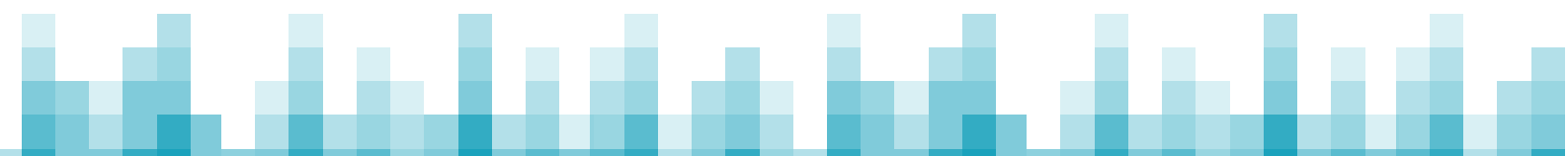
"Asasa, det at jeg ikke er dansk, er en konstatering. Jeg er født og opvokset i Grønland, med grønlandske forældre. Jeg tænker og opfører mig grønlandsk, på trods af at jeg boede i Danmark, mens jeg læste." Jeg kiggede ham indtrængende i øjnene. "Det betyder ikke, at jeg siger, at det er dårligt at være dansk."

Neil så lidt beroliget ud. Han havde dog stadigvæk indvendinger: "Jeg er da også født og opvokset i Grønland. Alligevel har der altid været mennesker, der har sagt til mig, at jeg ikke var grønlandsk. Men jeg har heller aldrig følt mig hjemme i Danmark." Han så forpint ud. "Hvad er jeg så?" Jeg kiggede tankefuldt på ham, men havde ikke noget svar.

"Du har ikke rigtig sagt noget om det her før," sagde jeg i stedet for. Han rystede stille på hovedet.

"Det har vel altid fyldt noget i baghovedet, men jeg har aldrig tænkt så meget over det før," sagde han. "Det er bare diskussionen om nationalitet og om, hvem der får lov til at blive her, der har bragt det hele på banen."

"Okay," svarede jeg. "Men apropos fordomsfulde mennesker, så synes jeg bare det er så provokerende, at folk skal svine andre til, bare fordi de er misundelige over, at de klarer sig godt. Hvis de så gerne ville tjene flere penge, kunne de bare have taget sig en ordentlig uddannelse."

"Ja, men det er ikke alle, der har overskud til at få sig en universitetsuddannelse," svarede Neil. "Måske har de ikke været i stand til det. Det er altså ikke alle, der er lige så gode til det boglige som dig ... og mig."

"Hvis man bare tager sig sammen, kan man klare alt," fremturede jeg.

"Nej, det er ikke alle, der 'bare' kan klare alt ved at beslutte sig for det. Fordi du er så sikker på dig selv, betyder ikke, at du kan forvente det samme af alle andre."

"Selvfølgelig kan man det!" svarede jeg fast.

"Nej, det kan man ikke," svarede Neil i samme toneleje. Mine øjne blev store.

"Forsvarer du mine angribere?!" råbte jeg nærmest.

"Det må du ikke tro, jeg gør," sagde han. "Men du må indrømme, at det er unfair, at folk, der ikke har lige præcis den rigtige uddannelse, har så ringe vilkår i dag."

"Ja, men ..." Jeg blev afbrudt midt i sætningen.

"Ikke noget men. Hvis du tænker logisk over det, vil du selv kunne se det." Jeg stirrede vredt på ham, men kunne simpelthen ikke finde på noget at svare igen. Han havde ret. Hvorfor skulle jeg have så god en løn, når andre nærmest hutlede sig igennem? Jeg kunne mærke, at han havde prikket til en erkendelse, som jeg havde skjult godt, også over for mig selv. Men hvad skulle jeg gøre ved det hele? Jeg var akademiker, ikke politiker. Jeg kunne ikke springe frem og ordne det hele med et trylleslag. Neils ord fortsatte med at nage mig.

Nogle dage senere kørte jeg gennem stortunnelen til Akia Lufthavn. Lige før jeg nåede frem, fik jeg øje på afkørslen mod Maniitsoq. Jeg kom i tanker om en weekendtur dertil i bil sammen med Neil, dengang vi lige var blevet kærester. Jeg kiggede længselsfuldt på afkørslen, men måtte dreje ind mod lufthavnen, for jeg skulle ud at hente to amerikanere, som kom på en hurtig visit til olieselskabets Nuuk-afdeling. De arbejdede på det samme projekt som mig, så jeg havde fået besked på at hente dem. De var spændte, for det var første gang, de var i Grønland. Vi havde dog ikke kørt længe, før de gav udtryk for en vis skuffelse.

"I thought Greenland was supposed to be beautiful," sagde den ene, mens han betragtede Akias sociale boligbyggeri, der allerede var begyndt at vise de første tegn på forfald. Det var da også, fordi Akia var så fandens fladt, tænkte jeg ved mig selv.

"Just wait until you can see Nuuk and the surrounding mountains!" sagde jeg, og de så begge to lidt mere håbefulde ud. Lige før man kørte ind i stortunnelen var der en bakke, man skulle op ad, og da vi nåede toppen, og Nuuk kom til syne, kunne jeg høre dem gispe betaget.

"I take my words back. It is beautiful," blev der sagt, og jeg smilede til dem i bakspejlet.

Amerikanerne tog afsted igen nogle dage senere. De havde bidraget betydeligt til mit videre arbejde.

Noget tid senere begyndte valgkampen. Det store emne var forudsigeligt nok selvstændighed. IA og Siumut forsvarede stadigvæk rigsfællesskabet, mens den største modstander var

Kalaallit Partiat. En af dagene lagde jeg mærke til en af deres kandidater, der tordnende fremsatte sit budskab på TV.

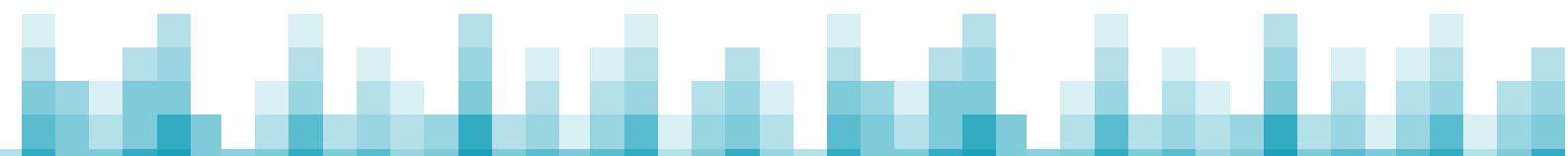
"Der er for mange udenlandske arbejdere," sagde han. "Oliespecialister får for meget i løn, og det skal vi have ændret – Kalaallit Partiat har længe krævet det!" Jeg var ved at falde bagover, og han fortsatte: "Jeg lover, at hvis jeg bliver valgt, skal alle have den samme løn uanset uddannelse, for det har vi råd til. Jeg er for eksempel selv uddannet inden for kontorområdet. Jeg har taget en uddannelse ligesom geologerne har. Hvorfor får jeg så ikke den samme løn? Jeg har ikke råd til at bo i mine forældres gamle bydel, og prisen på madvarer er svær at bære. Jeg ved, at der er mange andre, der er i samme situation som jeg, og her er, hvad vi kræver: Det skal kunne betale sig at arbejde. Lad os vise verden, hvordan velfærd skal skrues sammen. Lad alle arbejdere i Grønland få den samme løn."

Jeg blev mere og mere forundret. "Hvad i alverden," sagde jeg ud i luften. Jeg tyggede på konsekvenserne af hans budskab. Det gjorde mig rasende. Jeg – og andre geologer – havde været under uddannelse i otte lange år hvis man regnede gymnasiet med. Han havde vel haft fire år på handelsskole, og sikkert noget praktik i et par år. Det vil sige, at dengang jeg stressede over eksamen og ikke kunne sove på grund af min specialeskrivning, kunne han hygge sig med betalt arbejde. Og i øvrigt arbejdede kontorfolk blot 37 timer om ugen på grund af deres fordelagtige overenskomst. Jeg arbejdede langt flere timer end det. For helvede. Hvordan kunne man sammenligne de to professioner og påstå, at de var ens? Hvis hans forslag blev vedtaget, ville der ikke være nogen, der gad at tage lange, videregående uddannelser. Hvem skulle så arbejde for Grønland i fremtiden?

Alt dette begyndte at pine mig, så jeg prøvede at berolige mig selv ved at sige, at han aldrig ville få nok stemmer til at komme i regeringen. Men som valgkampen skred frem, blev det klart, at de dårligt lønnede havde fået nok af deres hårde levevilkår, og de begyndte at råbe op i medierne. Modstanden og kritikken blev højere, mens de, der rationelt argumenterede for at blive i rigsfællesskabet blev svinet til og udskældt. Mens tonen blev grimmere, prøvede jeg at holde modet oppe ved at tænke, at siden Kalaallit Partiat ikke havde fået nok stemmer ved de tidligere valg, ville det være usandsynligt at de fik det nu.

Det, der gjorde mig mest trist ved debatten, var, at jeg delvist var enig med deres mærkesag: Det var uretfærdigt at almindelige borgere i Grønland ikke havde råd nok til hverdagen. Men skulle det betyde, at folk med en kortere uddannelse og lettere jobs, end jeg havde, skulle have det samme i løn? Selvom jeg havde det dårligt med folks vilkår, var svaret nej. Jeg mente helt bestemt at uligheden i dag skyldtes, at man igennem årene havde truffet politiske beslutninger, der gjorde mere skade end gavn for landet. Jo mere jeg tænkte på det, jo mere ked af det blev jeg, og jeg forsøgte til sidst bare at ignorere det.

Der var dog et lige så deprimerende emne, der blev taget op i valgkampen, nemlig sprog. Hvilket sprog skulle der tales i Grønland? Nu om dage blev alt vores arbejde udført på engelsk,

selvom det tidligere havde været dansk. Men der var stadigvæk folk fra Kalaallit Partiat, der krævede, at hvis man ville bo i Grønland, skulle man også kunne tale grønlandsk. De mente også, at der kun skulle tales grønlandsk på arbejdspladserne. Problemet var bare, at mange af vores kolleger ikke boede i Grønland, men vi samarbejdede med dem over internettet i stedet. Der brugte vi engelsk, fordi det var et internationalt sprog. Jeg kunne derfor ikke se, at man kunne indføre grønlandsk som eneste sprog på arbejdspladserne. Andre af partiets kandidater overdrev endnu mere ved at hentyde til, at folk, der ikke talte grønlandsk, ikke hørte til i landet, heller ikke dem, der havde én grønlandsk forælder. Det blev ikke sagt direkte, men undertonen var der. Jeg troede ellers, at den tankegang var forældet for længe.

Neil tog det som forventet ikke pænt. "Er det ikke utroligt, hvad folk kan finde på at sige offentligt!" udbrød han, da vi spiste aftensmad sammen.

"Hvad da?" spurgte jeg, fordi jeg ikke vidste, hvor han ville hen.

"Kalaallit Partiat!" vrissede han. Jeg mumlede for at vise min enighed. Han fortsatte: "Det er så nedladende, for ikke at sige ekstremt respektløst! Nu skal man pludselig afgøre folks nationalitet ud fra deres sprogevner!" Jeg kiggede bare på ham, selvom jeg var enig. Jeg var lidt træt, så jeg orkede ikke være så aktiv i samtalen. Det lod til at provokere ham. "Asasa, helt ærligt! Er du ikke enig med mig?"

"Jeg er da mere end enig!" svarede jeg automatisk højt som reaktion på hans hævede stemme. Han kiggede kort på mig og virkede tilfreds med mit svar, men fortsatte så med at brokke sig. Han opremsede forskellige grunde til, at sprog ikke var det vigtigste i verden, og at han var grønlandsk alligevel. Han sagde, at ens opførsel og tankegang var en større indikator for ens nationalitet end bare ens sprog. Han talte uafbrudt, og jeg begyndte at føle mig lidt beklemmt over det. Hans argumenter mindede mig lidt for meget om grønlandsktimerne i gymnasiet, hvor vi diskuterede nationalitet. Vi var aldrig nået frem til helt klare kriterier for, hvad det ville sige at være grønlandsk. Og selvom jeg syntes, at Neil var lige så grønlandsk som alle andre, kunne jeg ikke helt lade være med at tænke, at sproget stadigvæk var vigtigt. Men der var ikke noget galt med hans sprogforståelse.

"Du kan jo udmærket forstå grønlandsk, og du kan godt tale lidt af det, skat," afbrød jeg ham.

"Ja! Men er det godt nok?" svarede han hurtigt, og jeg kiggede lamslået på ham.

"Hvad mener du med, om det er godt nok," svarede jeg tøvende. "Selvfølgelig er det det."

"Det er ikke alle i det her land, der synes det. Det kan du jo selv se," pointerede han.

"Men det er da lige meget, hvad nogle personer synes. Hvad der er vigtigere er, at du selv ved, hvad for en nationalitet du tilhører." Neil tøvede, og jeg lagde mærke til hans ubeslutsomhed.

"Det ved du da godt selv!" sagde jeg noget overrasket. "Ikke?"

"Jaeh ..." svarede han langsomt.

"Ilaa?" sagde jeg med fast stemme. Jeg kunne ikke se, hvorfor han skulle være usikker, og jeg ville bare have, at han holdt op med at tvivle på sig selv. Heldigvis smilede han til sidst.

"Selvfølgelig," svarede han selvsikkert. Det lod til, at han var færdig med at snakke om det her, så jeg lod emnet være.

På valgdagen tog Neil og jeg hen til forsamlingshuset. Det nye, flotte forsamlingshus lå på det samme sted som det gamle og hed det samme for at ære traditionen. Udenfor stod der en masse folk med bannere. Jeg greb fat om Neils arm, da jeg så hvad der stod på dem.

"Tag hjem!", "Rich bastards!" og andre slagord i den dur var skrevet på bannerne. Der var heldigvis ikke nogen, der råbte ad os, men jeg gyste ved synet af deres skulen. Neil holdt beskyttende om mine skuldre. Da vi havde afgivet vores stemme – Neil havde stemt på Siumut, jeg på IA – gik vi tilbage til hans lejlighed, og han kunne mærke, hvor nedtrykt jeg var blevet.

"Det skal nok gå, skat. Ajornaviannngilaq," sagde han. "De ekstremister har aldrig fået magten før. Hvorfor skulle de så få den nu?" Jeg smilede svagt og nikkede.

Næste dag fik jeg en slem overraskelse, da jeg gik ind og læste nyhederne på min computer. Det gjorde jeg altid som det første, når jeg mødte på arbejde. Overskriften, som sprang mig i øjnene, lød: "Revolution." Nedenunder stod der: "Jordskredssejr for Kalaallit Partiat." Jeg kikkede tøvende på artiklen. Der stod sort på hvidt, at partiet ville gå efter fuld selvstændighed og autonomi, efter de havde fået så stor folkelig opbakning. Jeg sprang op ad stolen med det samme og styrtede ud af bygningen uden et ord til nogen. Jeg kunne slet ikke tænke på arbejde nu. Jeg kørte som en gal hen til Neils arbejdsplads.

Utalige tanker kørte rundt i mit hoved, mens jeg ledte efter ord. Jeg tænkte på, hvad han havde sagt: Hvis Kalaallit Partiat fik oprettet en komité for statsborgerskab i Grønland, ville han ikke få lov til at blive her. Og det ville uden tvivl ske, når selvstændigheden blev til en realitet.

Neil sad og stirrede tomt på sin egen skærm da jeg brasede ind på hans kontor.

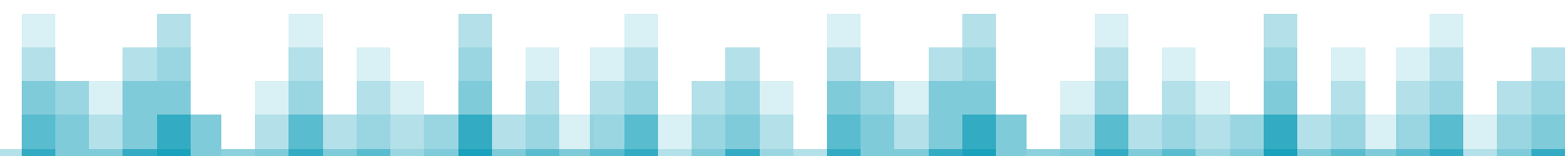
"Så er det sket," sagde jeg til ham. "Er det ikke? Det er slut." Neil kiggede stumt på mig og nikkede så til sidst. Jeg måtte sidde ned. Han satte sig ved siden af mig, og vi lod stilheden vare en stund. Alt hvad jeg kunne tænke på var, at vi elskede at bo i Grønland.

"Jeg ... fik lige en idé," sagde han pludselig og kiggede mig i øjnene. "Du ved, at jeg elsker dig. Jeg elsker dig dybt." Jeg nikkede stumt. "Og det her ændrer alt ..." Han trak vejret dybt, som om han genovervejede det, han skulle til at sige. Måske var det også for at samle mod. Så sagde han: "Flyt sammen med mig, søde skat."

"Men," begyndte jeg forvirret. Hvordan kunne jeg flytte ind i hans lejlighed, når han snart skulle forlade landet?

"Flyt til Danmark med mig," afbrød han mig, og i et splitsekund for utalige tanker og følelser gennem mig, mens jeg stirrede på ham. Glæde. Protest. Overraskelse.

"Ja, men ..." svarede jeg dumt.

"Har du ikke lyst til at gøre det?" spurgte han. "Vi kan jo ikke være sammen, hvis vi skal bo så langt fra hinanden. Har du ikke lyst til at være sammen med mig?" Jeg kunne se sårbarheden i hans øjne, men jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre. Hvordan kunne han forvente, at jeg skulle forlade Nuuk, at opgive alt for ham? Og så til et så anderledes sted som Danmark? Jeg hørte til her, det var det eneste sted, jeg nogensinde havde følt mig helt hjemme. Udover det havde jeg et spændende job, som jeg elskede, med gode fremtidsmuligheder. At opgive det ville være tåbeligt, for ikke at sige hårdt. Og ingen kunne finde på at smide mig ud fra landet.

Det var meget, han bad om, og det vidste han godt selv. Det kunne jeg se på ham. Han så helt undskyldende ud, men håbefuldt på samme tid. Da jeg ikke havde sagt noget i et stykke tid, begyndte han at se en smule panisk ud. Jeg lod den stakkels fyr vente i flere lange sekunder til, men til sidst var jeg ikke i tvivl. Jeg elskede ham højere end mit liv her.

"Ja!" udbrød jeg. "Lad os gøre det!" Han grinede stort og gav mig et kæmpe kram.

"Grønland kommer til at mangle masser af kvalificeret arbejdskraft, ikke sandt?" spurgte jeg ham noget tid senere.

"Jo," svarede han. "Men det er jo lidt svært at gøre noget ved det nu. Kalaallit Partiat og regeringen kommer til at ligge, som de har redt." Jeg nikkede enigt og følte samtidig en tristhed, der strømmede ind over mig. Hvem skulle havde troet, midt i al optimismen og fremtidsvisionerne, at det ville ende på denne her måde? At det ville gå så vidt? En lille tåre trillede ned, mens jeg sørgede over et splittet land og et liv, jeg nu blev nødt til at forlade. Og jeg kunne ikke undgå at være ked af det på samfundets vegne, når jeg selv var en del af det. Neil og jeg ventede ængsteligt på den nye regerings udspil, der for altid ville ændre vort liv.

Der gik noget tid, før der overhovedet skete noget. Kalaallit Partiat skulle falde til i deres nye, uvante rolle i regeringen og etablere orden, før de kastede sig ud i deres mærkesager. Men ikke længe efter erklærede de selvstændighed. Tænk, at det var så let at gøre noget, man i Grønland havde drømt om i umindelige tider.

Man kunne nærmest høre jublen bryde ud overalt i landet. Det var en festdag af dimensioner, og jeg kunne ikke lade være med at tage del i glæden. Der bredte sig en euforisk stemning, en lettelse og en glæde, der var svær at modstå. På trods af mine dårlige forudannelser følte jeg mig stolt over det lille samfund på den store ø, der trodsede omverdenens krav og greb sin retmæssige selvstændighed. Men det ændrede selvfølgelig ikke ved det faktum, at jeg ikke ville blive boende. Det var derfor en bittersød fest.

Oveni hele postyret var det nærmest til at overse, da den nye komité for statsborgerskab blev dannet. Komitéen var selvfølgelig kun bestyret af Kalaallit Partiat's folk og andre med partibogen i orden. Neil og jeg prøvede at ignorere det uundgåelige og sørgede for at nyde Nuuk. Tilfældigvis var vejret ualmindeligt godt i den periode, og fjorden og fjeldene i deres sneklædte pragt var helt betagende.